

83.
ORATIO PANEGYRICA

QVA
OMNIVM SERENISSIMO, POTENTISSIMO
INVICTISSIMOQVE
PRINCIPI AC DOMINO
DOMINO

ELECTO ROMANORVM
IMPERATORI

PIO, FELICI AC SEMPER AVGVSTO

GERMANIAE, HVNGARIAE, BOHEMIAE, DALMATIAE
CROATIAE, SCLAVONIAE, BVLGARIAE, BOSNIAE
SERVIAE, ET RASCIAE REGI, ARCHIDVCI AVSTRIAE
DVCI BVRGVNDIAE, BRABANTIAE, STYRIAE
CARINTHIAE, CARNIOLAE, LYZELBVRGI,
WIRTEMBERGIAE, VTRIVSQVE SILESIAE, PRINCIPI
SVEVIAE, MARGGRAVIO SACRI ROMANI IMPERII
BVRGAVIAE IN MORAVIA, VTRIVSQVE LVSATIAE
PRINCIPI COMITI HABSBERGI, TYROLIS
PFIRETARVM, KYBVRGI ET GORITIAE, LANDGRA
VIO ALSATIAE, DOMINO VINIDORVM MARCHIAE
PORTENAVIAE AC SALINARVM, ET RELIQA

IMPERATORI AC DOMINO SVO
LONGE CLEMENTISSIMO

DE SVSCEPTIS

SACRI ROMANI IMPERII
FASCIBVS AC HONORIBVS

DIE III CALENDARVM SEPTEMBRIS, M DCC

IN ACADEMIA IENENSI

DEVOTISSIME DEMISSISSIMEQVE GRATVLATVR

CAROLVS SIGISMVNDVS ROSTIVS, NORIMBERGENSIS.

IENAE, LITERIS IOH. DAV. WERTHERI, TPOGR. DVICAL. SAX.

ORATIO PANEGYRICA

OMNIUM SERENISSIMO, POTENTISSIMO
INVICTISSIMOQUE

PRINCIPIS AC DOMINI

DOMINO

ELECTO ROMANORVM

IMPERATORI

PIO FELICI AC SEMPER AVGVSTO

GERMANIAE, HUNGARIAE, BOHEMIAE, DALMATIAE,
CROATIAE, SCLAVONIAE, VALACHIAE, NOBILIAE
SERVIAE, TARSIAE, BELGICAE, BRACHIONIS, AVSTRIAE,
DUCI, BVRGUNDIAE, MABANNIAE, STYRIAE,
CARTHAGINIS, GERMANIAE, LYBIAE,
WITTEBERGAE, VITICORVM, SIBIRIAE, PRINCIPIS
SVEVIAE, MARGARITAE SACRI ROMANI IMPERII
BURGAVIAE IN NORMANNIA, VITICORVM, LYBIAE,
PRINCIPIS COMITIS HANNOVERIAE, LYBIAE,
PRINCEPS, KYPRUS, ET GOR, ET ANDORA
VIO ALGARIAE DOMINO VINDICATA, HANNOVERIAE
PORTUGALIAE AC SALLICIAE, ET BELGIAE

IMPERATORI AC DOMINO SVO

LONGI CLEMENTISSIMO

DE SVBSCRIPTO

SACRI ROMANI IMPERII

FAVSCIBVS AC HONORIBVS

DE SACRI CAESARIS ELECTORIS, ET

IN ACADEMIA HENRISI

PROFESSORIS PUBLICI, DANIELIS

CAEOLVS SACRISSEVVS HOSTIVS, MDCCCLXXXIII

IN VITICORVM, LYBIAE, ET BELGIAE

PK
120
21

Π n
2212

SERENISSIME PRINCEPS
DOMINE CLEMENTISSIME
PRORECTOR MAGNIFICE
ILLVSTRISSIMI COMITES
PROCERES AVLAE ATQVE ACADEMIAE
EXCELLENTISSIMI
OMNIUM ORDINVM LECTISSIMI ET
HONORATISSIMI VIRI
TVQVE GENEROSAE AC ORNATISSIMAE IVVENTVTIS
CORONA

Qvod secundis hucusque rumoribus
toto orbe percrebuit, MAGNI,
dum viueret, LEOPOLDI
maximus FILIVS, idem nuper
caeloque proximum dignitatis fa-
cti-

stigma occupavit. Orem non hoc solum, quo accidit, tempore, sed in perpetuum imperio lætam, ac Dei unius bonitati & clementiæ incredibili tribuendam! Quicumque nostrum hoc patriæ bono lætantur, creatum recens IMPERATOREM, haud secus, quam quendam Germaniæ solem excipiunt, circumfusas vndique a gloriosissimi PARENTIS occasu tenebras, ortu suo, atque æmula paternis radiis luce dissipantem. Erepto nuperius LEOPOLDO, Austriaci omnes, omnes Germani, Bohemi omnes & Vngari, & quicquid longe lateque Austriacis paret, orbitatis suæ sensu affligebantur. IOSEPHVS autem, ne quis per tot prouincias pupillus existeret, honoris sui auspicio fecit, quando eodem, quo LEOPOLDVS desierat, die, PATER PATRIAE, & esse, & saluari incepit. Quod tanto quidem præclarius diuinæ prouidentiae munus est, quanto difficilius videbatur, ex hoc bellorum turbine, ex his tristissimorum temporum fluctibus, illustrissimum licet IOSEPHI splendorem, tam celeriter, tamque auspicato eluctaturum. Horrent aduersantium animi, & successione subitæ nuncio, tanquam fereni fulminis ictu perculsi, a pernicioso consiliis ad pauorem, aque nouis tumultibus ad summam sollicitudinem traducuntur. Nobis contra totius Germaniæ, imo omnis fere Europæ, ac orbis totius desideria, in IOSEPHO expleri, finiri que creduntur.

Habemus profecto, cur immortalis Numini, mortalium fata gubernanti, & Austriacorum præ-

ci-

cipue Principum , qui nullos haberent hostes, nisi haberent pietas ac iustitia, causam agent, quantas maximas possumus, gratias decernamus. Quum post AVRELIANI, herois fortissimi obitum, ad novum eligendum Imperatorem, ordo Senatorum amplissimus, in Pompiliana, quam appellabant, curia consedisset, TACITO omnes AVGVSTO applaudebant, neque melius quemquam PRINCIPE, qui singulari virtute, ac memorabili in omne ævum doctrina, exterorum non minus, quam civium admirationem hæctenus concitasset, imperii habenas moderaturum, lætis omnes suffragiis testabantur. Pari modo ad IOSEPHI auspicia, faustis ominibus atque plausibus cuncta implentur, omnes exuberantis atque foras emicantis lætitiæ vim, ore, oculis, manibus, declarare conantur, omnes IPSVM, non vt vnum ex Imperatoribus, sed vt DEVM aliquem, coelo demissum, æternumque reipublicæ ac dignitatis Germanicæ fulcrum, intuentur, omnium denique gaudium, veneratioque & amor, hac maiestatis IOSEPHI atque honoris accessione augetur.

Sicut vero exoptata & læta est omnibus novi IMPERATORIS creatio : ita vix vllis, si a VIENNA discedimus, exoptatior aut lætior accidit, quam quos patria mea NORIBERGA sinu suo complectitur. Fas enim omnino est, vt in communi omnium gratulatione ac plausu, illius CIVITATIS emineat.

B

gau-

gaudium, quæ & plura IOSEPHI numerat beneficia, & propius insuper diuinas in IPSO corporis atque animi dotes inspexit. Postquam igitur sapienti PROCERVVM NORIMBERGENSIVM instituto, illustris ALTORFENSIVM academia suam nuperius pietatem hilaritatemque testata est; nunc me etiam, in eadem REPUBLICA natum & educatum, illi, quorum plurimum semper apud me valuit, & adhuc valet auctoritas, in hoc vicino IENENSIVM ATHENAEO, prodire iusserunt, eiusdem lætitiæ atque amoris magnitudinem pro virili declaraturum.

Nihil quidem illorum detraham laudibus, qui erigendas nouo CAESARI aras, ut olim AVGVSTO; vel excitandas statuas, ut TRAIANO, vel flectendos arcus, ut CONSTANTINO, suscipiunt. Verum hæc aliaque, tanto minus a me exigit Imperator, quanto magis omnem illum splendorem ac pompam virtutum suarum luce obscurat. Quodsi AVGVSTISSIMVS CAESARVM ingressurus esset hoc templum, non imaginibus mortuis, sed AVDITORVM ILLVSTRIVM corona ornatum, neque breui duraturis inscriptionibus, sed æternis deuotorum pectorum precibus animatum; certe vnicum hoc spectaculum plus haberet roboris in IOSEPHO, quam omnes omnium statuarum artifices omnibus votis consequerentur.

Et

Et quamuis ad huiusmodi quoque pietatis officia nihil ante me intermiserint alii, quod vel ad festiuitatem publicam lætum, vel ad summi CAESARIS laudem magnificum esse queat; non grauabitur tamen, eadem a multis accipere, quæ idem in pluribus venerationis consensus expresit. 8 Vtinam vero, quantum mihi est religionis ac gaudii, tantum etiam esset eloquentiæ ac doctrinæ, nec tam infantia meæ conscientia, quam audientium dignitas, & argumenti maiestas, me a dicendo abducerent, & sacro quodam horrore percellerent! Duo interim sunt, quæ me dubium ac trepidantem confirmant: quod non proprio audaciæ motu, sed meorum iusibus, ad dicendum accesserim; quodque vitio mihi verti non possit, si IOSEPHI haud assequar laudes, quibus nemo, quamuis ipso Tullio doctior & facundior, parem, non dicam orationem, sed ne cogitationem quidem, reperiet. Dicam igitur, Vestra, AVDITORES SPLENDIDISSIMI, venia, quia dicendum est, atque ita dicam, vt salutatum feliciter IMPERATOREM IOSEPHVM, quem ipse laudare & admirari satis non possum, admirandum aliis laudandumque proponam.

Videmus, inquam, IOSEPHVM, lætis nuper auspiciis IMPERATORIS nomine salutatum! Hæc tam pauca verba, dici non potest, quantam rerum copiam, quamque
ube-

uberem gaudendi & gratulandi materiam complectantur. Annon enim ipsa IOSEPHI appellatio? annon salutatio IMPERATORIS? annon eadem salutatio ex voto peracta, ita intra eorum ambitum continentur, tamque multa in ipsis conglobantur, quæ distinctius clariusque percepta, & gratis agnoscere animis, & lætis vocibus confiteri fas erit? Dum enim IOSEPHVM cogitamus & dicimus, fieri profecto non potest, quin summa atque inusitata omnia omnes concipiant, quibus IPSE, in quouis genere laudis, supra huius seculi captum, & supra maximorum heroum exempla, ita eminet, vt non magis IMPERATOR, quam Numen quoddam Imperatorum existat.

Nunquam certe latere potuit incredibilis illa, cumque paterno sanguine in IPSVM transfusa, ingenii ac memoriæ vis, & iudicandi solertia: quæ ne incultu torpesceret, aut vitio ætatis extingueretur; nihil antiquius habuit sapientissimus PARENS, quam ut dignis tanto PRINCIPE studiis ad illa mentis præsidia atque ornamenta instrueretur, quæ iam impetus aliquos a natura sumebant. PHILIPPVM MACEDONEM, legimus, hoc in more positum tenerioribus adhuc annis habuisse, vt nocte stellas, quas vocant, desilientes, sagittis incesferet: quo agnito, DIOGNETVS vates, summa EVM virtute Principem, multarumque
gen-

gentium dominum aliquando futurum, haud imprudenter coniecerit. Quid de IOSEPHO dicemus? a primis inde ætatis initiis, non tam MAGISTRORVM instinctu, quam naturæ propriæ motu, generosum & capacissimum animum ad scientias Regias, atque ad summa omnia applicante? Ita quippe tunc temporis moderatorum monita sequebatur, vt mox eorum se DVCEM ac IMPERATOREM futurum ostenderet: atque ea tractabat ADOLESCENS, quæ prouectioribus annis ingens decus atque præsidium foenerarentur. Quibus in rebus eo feliciora quotidie incrementa capiebat, quo propiori AVGVSTISSIMI PARENTIS adspectu, ipsius veluti lumen hauriebat. Ex EIVS enim oraculis sapientior, ex institutis prudentior, ex virtute præstantior, ex victoriis fortior euadebat.

Magnam illam VINDOBONENSIVM urbem vel eo nomine fortunatam dicimus, atque ante alias vrbes habemus, quod perpetuus eam summorum PRINCIPVM, & generosæ profapiæ, ex toto terrarum orbe, conuentus nobilitet. Quem ergo ad modum, qui in sole ambulant, tanquam aliud agentes ac inscii, colorantur: ita IOSEPHVS a tantorum VIRORVM conversatione atque alloquiis, non potuit non munitum virtute ac sapientia pectus referre. Neque mirandum igitur est, in primo statim ætatis flore maturitatem quamdam

C

dam virtutis emicuisse , atque ibi constitisse
ADOLESCENTEM IOSEPHVM , quo vix
vltimæ senectutis vota adspirant , nunc au-
tem incertum relinqui , vtrum magis IPSVM
ob dignitatem suspiciant ciues , an ob animi
magnitudinem venerentur. Quamobrem de
futura eius felicitate eo omnes certiora con-
iicimus , quod non speramus amplius ipsius
virtutes, sed iam cognitatas admiramur.

In his bonitas , humanique generis cura,
vel ideo primo a nobis loco habetur , quod
nulla re propius PRINCIPES ad immortalem
DEVM accedant. Cuius in IOSEPHO
virtutis imaginem si intueri coram & admi-
rari liceret ; procul dubio ingens quoddam
atque altissimum flumen se nobis obiice-
ret , variis beneficiorum nominibus vn-
diquaque diffusum. Equidem sicut no-
stram Germaniam , & matrem suam germa-
nam nuncupat , & fortunarum atque Im-
perii sedem agnoscit : ita suam hanc pa-
triam , præ ceteris regionibus , instar alicuius
Vlysis , in oculis inque animo ferre consue-
vit. Eant Codri ac Decii , eant Curtii , &
duo fratres Philæni , seque felices glorientur , si
pro felicitate publica moriantur ! Par omni-
no inæstimabilis erga patriam pietatis amoris-
que exemplum in IOSEPHO habemus, præ-
sentissimum non raro periculum, vitæ suæ
periculo a Germanorum ceruicibus depellente.
Quod

Quod enim nos, inter aliorum tempestates atque naufragia, adhuc sospites & quieti agamus ; id, si a DEO abimus, auspiciis IPSIVS præliis ac triumphis debemus.

Neque vero in bello solum, conseruatorem se patriæ atque vindicem demonstravit ; sed domi pariter, omnia cogitata sua IOSEPHVS ad tranquillitatem incolumitatemque Imperii, tanquam ad salutarem portum direxit. Sublato nuperius LEOPOLDO, ne vel improborum, vt solet, studiis, vel inuidorum conatibus, vel nouis Germaniæ motibus locus esset ; mature NOSTER & quam ocissime, ad ELECTORES singulos singulas literas perferendas curabat, quibus ad omnia LEGIS REGIAE capita suam pariter atque aliorum fidem adstrinxit. Herculis alicuius institutum hoc dixeris, catena, ut aiunt, aurea, mortalium inter se animos colligantis. Sicut enim firmisimum salutis publicæ fulcrum in pace statuitur : ita anima pacis in nostra Germania, sanctionum, quas vocant, Carolinarum auctoritati atque vigori innititur. Vnum adhuc, ad reddendam patriæ, post LEOPOLDI obitum, vitam, reliquum esse videbatur, vt comitiatus Imperii, & collata inter se PRINCIPVM CIVITVMQVE consilia, sine vltiori impedimento & sine mora celebrarentur. Confestim ergo MAGNATVM CVIPIAM, quem eam ad rem cum-

pri-

primis idoneum nouerat , id negotiū dabat, vt in commune consulentium coronæ præseset , eque cunctis suffragiis vnam felicitatis publicæ summam colligeret.

Ita vero, post immortalis PARENTIS obitum, PATREM se PATRIAE exhibebat IOSEPHVS , consulendo liberis , suaque post illos ponendo. Quis enim pro dignitate rei eloqui possit , quantum beneficii , quantum præsidii , quantum ornamenti , ciuibus passim tribuerit ? Omnium iam voce ac ore loquatur DONAVERDAE Respublica, quæ IOSEPHI nuper VICTORIS iussu ac munere , a dominationis Bauaricæ termino libertatis suæ initium cepit , vt iam antiquo VVERDAE SVEVICAE nomine gaudeat, pristinoque splendore illustretur. Non magis scilicet IMPERATOR, quam IOSEPHVS, arbitrandus est NOSTER, qui a locupletando nomen accepit. Omnes certe amandos ac iuandos constituit , vt vicissim amorem omnium atque opem obtineat.

Nec benignitatis solum in socios , sed & clementiæ in perduelles ac hostes, exemplum fere vnicum subministrat : tamdiu humano sanguini parcendum existimans , donec salutis publicæ ratio diuersum persuadeat. Vestram, seditiosi PANNONES , fidem testamur ! qui peruersa hæctenus libertatis opinione, tanquam maligni sideris afflatu perculsi, Imperiū Austria-
ci

ci patientiam exuere voluistis! Quis nominari
in tota Hungaria locus potest, qui vel caedibus
vestris funestatus non fuerit, vel vestrorum sedi-
tionibus non concussus? Quorum vero audaci-
am nulla animadversionum acerbitas castigare
pro merito posse videbatur, illis, ut paulo antea
LEOPOLDVS, ita nuper IOSEPHVS, e-
missis per CARDINALEM COLONVTIVM literis,
gratiam obtulit: nihil pulchrius atque gloriosi-
us ducens, quam impune offendi.

Vobiscum igitur, HVNGARI, quos ex per-
duellibus socios, ex hostibus amicos facere
studet, aget mitius CLEMENTISSIMVS CAE-
SARVM; nisi quid grauius statuendi neces-
sitate contumacia vestra imponet. Sicut
enim poenitentibus veniam, ita perseueran-
tibus iustitiam commodabit. Vidistis nouissi-
me infelices BAVAROS, nouarum rerum cupi-
ditate flagrantes, vnamque ad eas viam ratos,
si ex motibus motus sererent, & perpetuam
materiam igni præberent. Constituebant ita-
que, occultatis hinc inde laruatis militibus, san-
ctam alias comitiorum tranquillitatem stato die
violare, inde cædes, rapinas, incendia, per va-
rias Imperii vrbes circumferre. Ipsi ergo re-
suscitabant incendium, quo deinceps flagra-
runt. Quid enim ad ista IOSEPHVS? De-
tectis mox machinis, capto ex arena consilio,
celeritate incredibili, & tanquam in exercitu
suo tot Pegasus, quot milites aleret, in turbulen-

D

tam

tam Bauariam contendebat, elusisque adulterinæ militiæ strophis, mox abducto cum satellitibus LIEHRIO, capto MONACHIO, impositisque præfidiis, reuixisse in sua virtute RVDOLPHVM HABSPVRGICVM, demonstrabat, qui de symbolo cogitans, manum quampiam, oliua & armis instructam, pingi curabat, cuius vim adiuncta inscriptio: VTRVM LIBET: ingeniose, atque ad summam Principis laudem declarabat. Ceterum vt consuetum sibi amoris ac timoris temperamentum seruaret IOSEPHVS; ita tractandos, quos vicerat, eorumque PRINCIPES, imperauit, vt ne ipsi quidem GALLI & BAVARI queri quicquam, nisi de magnitudine VICTORIS, auderent. Id quod eo maiori aduersantibus stimulo erit, quo prudentius ille atque rectius sensit, qui, OMNIA FORTIUM VIRORVM ESSE, pronunciauit. Quid est enim, quod generoso illo & cupido salutis publicæ spiritu non sperare possit IOSEPHVS? et quid denique, tot summarum virtutum præfidiis munitus, non consequatur?

Habuerunt iam olim hoc proprium, qui præcipuam inter IMPERATORES ROMANOS belli ac fortitudinis gloriam meruerunt, vt ab utroque Imperii termino, occasu nimirum ac ortu, effrenes inimicorum impetus retardarent atque reprimerent. IVLIVM sane CAESAREM nouimus, quinquagies bis conferta cum hostibus manu, non in Gallia modo, sed etiam in extre-
mis

mis versus orientem prouinciis, triumphasse. Pari modo AVGVSTVS, quinque bella ciuilia, duoque bella externa finiit, vbi & inquietos Dalmatiæ incolas, & defectionem molituros Hispanos, ad obsequium redire coëgit. Ne de DIOCLETIANO & CONSTANTINO, &, qui diu post istos floruit, CAROLO, memoremus, quorum prior Dalmatiam, cum Ægypto & Gallia, Africaque & Persia, debellauit; duo autem posteriores, in variis pariter vtriusque Imperii terris, armorum suorum terrorem circumtulerunt.

Horum & gloriæ & felicitatis vestigia secutus IOSEPHVS, non in oriente solum, feroces & plusquam barbaros TVRCARVM assultus, diuino auspicio, & sua ac LEOPOLDI virtute, ita cohibuit, vt non ita temere CANIS ille, de extrahendis AQVILAE pennis, cogitaturus sit; sed & ab occidente, superbas GALLORVM, sociorumque minas discusit. Si vlla vnquam est parta victoria, in qua, quid generosorum militum virtus, quid fortissimi DV-CIS prudentia valeat, præclare eluxerit, in ea certe, qua superioribus annis IOSEPHVS inuictam de GALLORVM opinione LANDAVII urbem oppugnauit & cepit, ita declarata sunt omnia, vt nunquam præclarius atque illustrius declarari posse videantur. Non multo quidem post GALLVS, ingenti militum copia, incredibili item labore atque astutia, hanc urbem eandem, in suum, vt ita dicamus, sterquilinum rur-

sus pertraxit. Verum victrix IOSEPHI
AQVILA, ventoso huic GALLO, sede iterum sua
depulso, granum istud, quod in sua se denuo
potestate habere gloriabatur, strenue, & ad ipso-
rum hostium stuporem, extorsit. Quæ tam
fausta ac nobilis expugnatio cum aliis passim
consecrata est monumentis, tum memorabilis
cum primis est nummus, in vicina quadam Im-
perii vrbe nuperrime cusus, in quo, præter IO-
SEPHI imaginem, occupatum IPSIVS virtute
LANDAVIVM, cum apposito lemmate: CEDIT BIS
CAESARIS ARMIS: ad omnem posteritatis me-
moriæ, & immortalæ VICTORIS augustissimi
laudem, repræsentatur. Eandem HEROIS
inviictissimi vim non tantum experti sunt BA-
VARI, apud quos statuta vndique, tot genero-
forum certaminum, atque ingentium victori-
am trophæa, nulla ætas delebit; sed & HISPANI
ac ITALI quos suis similiter ac suorum armis ape-
rire incepit, intelligunt iuxta & admirantur.

Ingenita quippe est NOSTRO, aque ipsis
MAIORVM seminibus insita, incredibilis ad res
præclare gerendas impetus, verique decoris im-
mensa cupiditas; neque vlli est dubium, in
IOSEPHO non vitam tantum recipere LE-
OPOLDVM, sed æternitati etiam consecrari.
Huius enim sicut virtutem, ita illum virtutis
indicem vultum, & diuino radiantem splendore
oculos, artificiosa naturæ manus in NOSTRO
expresit. AVGVSTVM IMPERATOREM, ac-
ce-

cepimus, facie extitisse tranquilla atque serena, in primis oculos habuisse claros ac nitidos, in quibus existimari voluerit latere quiddam diuini, gauisusque fuerit, si quis ipsi, acrius intuenti, veluti ad fulgorem solis, vultum submitteret. Vtrum ex ARTAXERXIS LONGIMANI oculis talis vigor eluxerit, istorum temporum annales decernant. Illud certum est, eandem hanc maiestatis, ac diuiniore indolis notam, sicut MAXIMO olim LEOPOLDO, ita AVGVSTISSIMO nunc IOSEPHHO inesse, quippe ex cuius oculis tam illustris virtutis radius emicat, cuius fulgore, intuentium animi, extra se veluti, inque IMPERATORIS nostri amorem & cultum rapiuntur.

Cum ingenti adhuc voluptate recurrit illius memoria temporis, quo IOSEPHVS, tum per alias Germaniæ vrbes, tum per meam etiam Noribergam, ad nuperiorem triumphum Landauiensẽ iter parabat, cum vnus in se oculos ac vultus conuerteret omnium, illud contemplari palatium cupientium, quod diuina adeo virtus incole-ret, quo ea se vultu proderet, quo oculorum lumine, qua totius corporis maiestate, ad sui venerationem atque amorem alios inuitaret. Quæ adspiciendi IOSEPHVM, atque cominus admirandi felicitas, quamuis non omnibus Germanis obtigerit; nemo ta-

E

tamen

men adeo peregrinus eorum, quæ in patria nostra sunt gesta, conspicitur, ut coelestia beneficia, in radiantibus ex IOSEPHO virtutibus non agnoscat, cuius certe auspicia tantis nobilitantur conatibus, quantos in aliis vix postremus Imperii finis ostentat.

Sicut proinde IOSEPHVS, omnium mentes & oculos, inusitatarum jam olim dotium admiratione suspendit: ita omnium nuper suffragia, ad obtinendum celsissimæ in orbe terrarum dignitatis fastigium, facile in se vnum deriuauit. Quod tamen haud ita accipi volumus, quasi nihil antea in Imperium potestatis habuerit, quam imperii in se recipere curas, administrare negotia, post Genitoris mortem inceperit. Iam enim tum, debitum magnitudini EIVS cultum, successioneque iura agnouimus, cum Augustæ Vindellicorum, AVGVSTISSIMVS GERMANORVM ROMANORVMQVE REX, ante hos quindecim annos declararetur. Iam tum, inquam, SERENISSIMORVM ELECTORVM virtutem atque prudentiam laudabamus, qui inter hos adversantium motus, de securitate nostra solliciti, in IOSEPHO, tanquam vnico salutis publicæ firmamento, obtutum figebant. Recordabantur nimirum sapientissimi PRINCIPES, ex eo vsque tempore, quo AVSTRIACI ad fastigium Imperatorum euecti sunt, vsque eo GERMANORVM fortunam, reique publicæ maiestatem, cum regimine IPSORVM connexam

xam fuisse, vt ne cogitandum quidem de aliis,
post ALBERTVM HONORIFICVM, successo-
ribus existimauerimus.

Quantis antehac, iam secundæ, iam aduersæ
fortunæ vicibus, quantisque tempestatum pro-
cellis, a suis propemodum incunabilis, agitatum
fuerit ROMANVM IMPERIVM, nemo igno-
rat. Sane vix vitæ suæ mimum absoluerat
augustissimus Imperatorum, AVGVSTVS, cum
respublica, summum hucusque potestatis apicem
consecuta, inclinari illico, inque deterius ire vide-
retur, atque adeo prope abfuisset, quin secuto-
rum deinde CAESARVM vitiis ac deliriis, pessum
iuiset; nisi velut ex tenebris emergentes, FLAVII
ac TITI VESPASIANORVM virtutes, obdu-
ctam quasi ærugine, IMPERII gloriam renouaf-
sent, pristinoque splendori reddidissent. Qui-
bus sublatis, fluctuare iterum Imperii navis, ac
vacillare incepit; cum salubribus TRAIANI
consiliis, sedaretur tempesta, atque lætior ci-
uibus felicitatis publicæ portus ostenderetur.
Ab HVIVS vero ætate, diu multumque instar
pilæ iactata est, omnibus, quæ pro bono com-
muni fanciuerat prudentissimus PRINCI-
PVM, nescio, quo fato, turbatis; donec vindex
ille ac stator iustitiæ, CONSTANTINVS M. ru-
inosum, & mox lapsurum Imperii ædificium
denuo stabiliret. Post CONSTANTINI ex-
cessum, THEODOSIO opus erat, qui ad restau-
randam rempublicam atque ecclesiam, in the-

atrum prodiret. Sed HVIVSETIAM morte, gra-
uiter vulnerata, & velut ægrota respublica,
IVSTINIANI Imperatoris medelam, ac salutis
publicæ curam poscebat. Quæ tamen & ipsa
non adeo diu stetit felicitas, quin gradatim
deficere, ac labare inciperet; cum ille orbis ter-
rarum domitor, CAROLVS M. vna cum suc-
cedentibus FILIIS, pristinum ipsi vigorem ac
robur largiretur. Ex qua tempestate, modo
euectus Germaniæ status, nunc depressus; iam
in summo felicitatis apice positus, mox ruinæ
suæ vicinus, in perpetuum quasi rerum in
se remeantium orbem agendus videbatur; ni-
si accepisset postea suos CONRADOS atque
HENRICOS; nisi; habuisset OTTONES &
FRIDERICOS, qui veterem ipsi gloriam, &
veluti animam reddiderunt.

Ita vero mutata sapius, & intestinis non
minus motibus, quam exterorum rapinis, ob-
iecta fuit GERMANIA; donec AVSTRIAE
PRINCIPES, iam inde a RVDOLPHO HAB-
SPVRGICO, interrupta licet nonnihil re-
gnantium serie, ab ALBERTO HONORIFI-
CO autem, continuatis in tertium vsque se-
culum imperii fascibus, stabilem eidem fortu-
nam atque quietem attulerunt. De IOSE-
PHO nostro, his suis MAIORIBVS æquante, non minor
p ofecto omnium gentium spes & expectatio
esse debet. HVNC enim laudati ALBERTI at-
que

que RVDOLPHI trophæa excitant ; HVNC
NON FERDINANDORVM tantum, sed & LE-
OPOLDI ipsius gloria vehementer accendit,
vt nihil, nisi excelsum, nisi publice vtile, &
optimæ laudis spe plenum, vnde vera petantur
ornamenta, suscipiat. Neque igitur quemquam
MAIORVM omnium, ereptum nobis, superio-
ribus seculis, arbitramur, quando OMNIVM
in IOSEPHO virtutem felicitatemque ado-
ramus.

AVGVSTO CAESARI adhuc puero, cre-
bro adeo ac familiariter adsueuisse AQVILAS,
tradunt, vt COGNATI futuram EIVS poten-
tiam prosperitatemque exinde perspicerent, vt-
pote cui cum AQVILIS, alitum nobilissimis,
ludere, in prima isthac ætate obtigerit. Par
AVGVSTO exemplum, si non eo illustius, in
IMPERATORE NOSTRO habemus. Quæ enim
in AVLA VINDOBONENSI hodieque aluntur
AQVILAE, has IOSEPHVM, tanquam germa-
næ generositatis adhortatores, & Romanæ for-
titudinis symbola, omni tempore circa se habu-
isse, audiuimus. Quam iucundum præterea visu,
quantaque cum omnium admiratione notatum
fuisse, putabimus, illam AQVILAM, quæ viuum
antehac LEOPOLDVM comes fidelis ac
individa sequebatur, imminente iam decreto-
ria hora, illico a MAXIMO PARENTE digres-
sam, MAGNI non minus FILII lateri, tanquam

F

di-

dignitatis Imperatoriæ virtutisque hæredem ostenderet, assedisse?

Nulla nos equidem, ex volatu aquilæ, quæ ethnicorum superstitio erat, auspicia capimus; sed fallere tamen hæc avis & falli non poterat, quando iam præsens IOSEPHI gloria demonstrabat futuram, neque dubia amplius esse poterat illius felicitas, cuius res hæctenus gestæ incredibile fortunæ obsequium habuerunt. Quicquid enim difficultatis, aut incumbentis belli moles, aut invidentium minæ, aut temporis tristioris incommoda, obiicere posse videbantur, id omne IOSEPHVS, beneficio DEI, suaque ac suorum prudentia, adeo lætis auspiciis superavit, vt in felici adeo IMPERATORE haud immerito felicitatis nostræ summam ponamus. Neque est, quod vel a DEO IMMORTALI, vel a IOSEPHO CAESARE expetamus, nisi hoc ipsum, ut, quod fecit facitque, quodque facturus est, boni publici gratia nunquam facere intermittat! Viuat AVGVSTISSIMVS CAESARVM, vt Imperii sub ipso maiestas augeatur! Viuat DOMINVS NOSTER, vt suos perpetuo ciues tueatur! Viuat COMMVNIS OMNIVM PATER, quo vitam omnibus, & largiatur, et seruet! Viuat, inquam, IOSEPHVS! Viuat, vt imperet! Imperet BONVS & FELIX, vt nos etiam bonos ac felices efficiat!

D I X I.

PROGRAMMA
RECEPTO IN ACADEMIIS MORE PRAEMISSVM

AVCTORE

IOANNE CASPARE POSNERO

ELOQVENTIAE PROFESSORE.

icut nemo, quam late patet Germania, tam inhumanus fuit aut leuis, qui MAGNI ILLIVS LEOPOLDI, CAESARIS BENEFICENTISSIMI exitum non vehementer doluerit: ita nemo tam tristis deiectusque in terram cernebatur, qui in IOSEPHI I, NOVI IMPERATORIS auspicio, non solaretur se atque erigeret. Neque obiiisse sic amplius LEOPOLDVS, sed revixisse, in FILIO creditur, earundem quippe virtutum imaginem exhibente, iisdemque meritis, viam sibi ad dignitatem, quæ omnium est in terris maxima, muniente. A quo enim PARENTE traxerat sanguinem, ab eodem tot admirabiles dotes accepit: quasi indignum existimauisset natura, qui de virtute non posset, cum de tanti Herois origine gloriari. Illam igitur quantæcunque molis capacem indolem, illos in ardua quæque vigiles, atque acerrimos oculos, illa denique omnia, tam corporis, quam animi ornamenta, quæ præcipuorum siderum lucem splendore adæquant, excellentia superant, in IOSEPHO pariter, ac olim in LEOPOLDO, suspicimus. Atque ex infinitis, quæ simul se offerunt, dotibus, nunc moderatio animi incredibilis, mox generoso plena spiritu sapientia, modo seueritati mixta humanitas, iam cura felicitatis publicæ, quæ secum rapit IOSEPHVM, suumque cum IPSO decus communicat, sacra quadam nos admiratione imbuit atque percellit. Quem tamen ad modum remotiores solis radios e longinquo adspicimus, eos autem, qui ad viciniora mittuntur, toto vultu excipimus: ita ingenita NOSTRO, propriaque AVSTRIACIS fortitudo, cuius vim non barbari saltem atque rebelles intelligunt, sed Hispani quoque ac Galli pertimescunt, tanto omnes iucundius afficit atque oblectat, quanto nos propius ad se devocant eius miracula, quantoque efficacius splendidissima ingentium victoriarum trophæa oculos nostros præstringunt. Sensit certe LANDAVIVM, vinci ac expugnari se posse a CAESARE, quod nullius cedere armis, stolidæ ac superba inscriptione VAUBANIVS, confectis vrbis aggeribus atque aliis munimentis, iactauerat. Quoties quæso victrices IOSEPHI aquilas formidantem hostium aciem? quoties eam terga vertentem, cæsamque ac profligatam audiuimus? Neque ita est dubium, quin laureis ac triumphis immortalis, IMPERATORVM MAXIMVS LEOPOLDVS, superesse adhuc in FILIO, ac spirare, inque IPSO debellare exercitus, tueri Germaniam & Hungariam, recuperare Hispaniam, videatur. Atque summos IMPERATORIS titulos, sacraque imperii pignora, cunctorum iam vota ac desideria IOSEPHO decreuerant, antequam ea obtineret. Aequum enim iudicabatur, ut præesset aliis, qui non successione tantummodo iure, sed rebus etiam gestis ac meritis alios anteciret. Igitur sine difficultate vlla, sine mora, contradicente nemine, concordibus cunctorum suffragiis, statim creatus est: vt creatio argumentum fuerit maiestatis; ex celeritate autem creandi patuerit, ad

ad seruandam in his bellorum fluctibus imperii nauem, nullam, nisi vnus IOSEPHI prudentiam virtutemque requiri, ipsamque electionem non humano arbitrio, sed cœlesti consilio euenisse. Deum proinde in CAESARE, res ex voto fluentes in Imperio, virtutem in eligentibus, cuncti agnoscunt, religiosisque passim vocibus profitentur. Multi, ex salutari IOSEPHI nomine, læta quæque ac prospera ominantur. Alii ex cognato AVGVSTI, Imperatoris paciferi, cognomento, turbatam ab hostibus in imperio pacem, reconciliandam ab hoc IMPERATORE, posteritæque firmandam, coniiiciunt. Sunt, qui familiariter adfuescentes adulescenti olim IOSEPHO aquilas, in dignitatis atque prosperitatis perpetuæ omen conuertunt. Ceterum vniuersi, eum optime imperatum, confidunt, qui iis, a quibus genitus, optime quondam paruerit. Neque vlli est dubium, supremum honoris fastigium obtenturam in IOSEPHO rempublicam, cuius gloria vix habet amplius, quo ascendat. Tacemus in præfenti illorum auguria, qui, quod quinquagenarium IMPERATORVM numerum primus transgrediatur IOSEPHVS, vniuerso imperio ali- quid iubilæo amplius sub EO promittunt. Merito autem nostra Germa- nia, in qua IFSB generosum hanc spiritum hausit, quam primum virtu- tis ac sapientiæ theatrum sortitus est, ex qua denique serenissimam vitæ ac tori SOCIAM sibi delegit, præter gaudium, pietatisque studium, quod toti fere Europæ commune est, præcipuo quodam voluptatis religionis- que sensu afficitur. ILLI igitur fruges suas ac opes, ILLI incolarum vi- tam ac sanguinem, ILLI suorum, quæ nutrit, ingeniorum operas deuo- uere exoptat. Et maioris quidem solertiæ opera, debitaque æternitati mo- numenta, alii ad AVGVSTISSIMI CAESARIS pedes deponent. Qui ad pro- ximam IOVIS DIEM, HORA ANTE MERIDIEM IX, in TEMPLI A- CADEMICI cathedram proditurus est, FLORENTISSIMVS IUVENIS, CAROLVS SIGISMVNDVS ROSTIVS, NORIMBERGENSIS, satis habe- bit, si suo impressam animo, pietatis atque hilaritatis publicæ vim, ora- tione humili ac deuota profiteri licebit. Ad quam audiendam, SERENIS- SIMVS PRINCEPS SAXO VINARIENSIS, PRO-RECTOR MAGNIFI- CVS, ILLVSTRISSIMI COMITES, PROCERES AVLAE ATQVE ACA- DEMIÆ EXCELLENTISSIMI, VENERABILES SACRORVM ANTI- STITES, & quicunque ex omni ordine litêras apud nos amant ac ornant, inæstimabilibus IMPERATORIS NOSTRI meritis, maximisque post ho- mines natos virtutibus, haud grauatim adduci se patientur. P.P. IN A- CADEMIA IE NENSI, DOMINICA XII POST TRINIT.

A. O. R. CID IOCCV.

CAN.

CANTATE
So vor gehaltener ORATION
Auff die
Blorwürdigste angetretene Regierung
Des
Allerdurchlauchtigsten
IOSEPHI
ist musiciret worden/

Das Reich.

Erhöht ihr Trompeten mit Pauken zur Seiten/
Und lasset euch allerhand Stimmen begleiten!
Wiewohl gemacht! ist nicht die Luft
Durch **LUDWIGS** Todt
in Flor und Hoy verhüllet?

Sehts aber/ daß man VIVAT rufft/
Wenn alle Welt Begräbnis- Oden brüllet?
Doch fasse dich/ bestürkter Geist!
Was? Schautst du nicht die neue Sonne prahlen/
Wie ieder Blick der goldnen Strahlen
Der Lüfste Trauer-Kleid in tausend Stücke reißt?
Fort! fort! was ängstlich heißt!

Erhöht ihr Trompeten mit Pauken zur Seiten /
Und lasset euch allerhand Stimmen begleiten!

Du Götter **WIZ!** auff dessen schwächsten Tritt
Des grossen Ludwigs Krone zittert!
Was bringt dein Regiment
Vor Fruchtbarkeit der matten Erde mit
Seit jener Blick des Todes ausaewittert!

G

Es

Es lallet unser kleinſtes Kind
Was fremder Herk vor Freuden-Lacte ſchläget.
Iſts Wunder/ daß ſich auch mein Kind/dein Slave/ reget/
Den **JOSEPHS** Käyserthum mit ſanfften Ket-
ten bindt?

ARIA.

I.

Stumme Todten-Grüſſe! ſchreyet /
Weil der Rachen / Fleiſch her! ſpricht.
Was euch füllet
Das verhüllet
Unſer Freuden-Ankiz nicht.
Stumme Todten-Grüſſe! ſchreyet/
Weil der Rachen / Fleiſch her! ſpricht.

II.

Schau! es bleibet ſiets was lebend/
Welches euer Toben lacht!
Weil der Seegen
Unfert wegen
DESSERREICH zum Wunder macht.
Schau es bleibet ſiets was lebend/
Welches euer Toben lacht!

Ungarn und Böhmen.

Ach! wie geſchiehet uns!

Welch Schwerdt zerſtücket Herk und Nieren!
Soll unſer Land des Königs Haupt verlieren?

Ungarn.

Böhmen.

Ungarn.

Böhmen.

Ich verderbe!
Und ich ſterbe!
Meine Glieder / meine Seele /
Müſſen in die Todten-Höhle!
Meine Seele / meine Glieder /
Legen ſich zum ſterben nieder!

ARIA.

Ergieſſet euch ihr halb gebrochnen Augen!
Eh gar der Todt den morſchen Kumpff zerbricht.
Denn wenn die Sonnen dieſer Erden
Von ihrem Volck entriſen werden/
So nuhen die Planeten nicht.
Was kan nunmehr an unſern Ländern tangen?
Ergieſſet euch ihr halb gebrochnen Augen.

Das

Das Reich.

Wer will weinen? Wer will sterben?
Wer reißt euch euren **JOSEPH** hin?
Denkt ihr/daß ich ein solcher Räuber bin?
Es dienet auch zu eurem Wohlgedeyen/
Daß **JOSEPH** Königs-Haupt ein Kaiser-Keiß um-
glingt.

Warum? Je höher sich die Sonnen-Kugel schwingt/
Je stärker kan ihr Licht erhitzte Strahlen streuen.
Drum weg mit Zagen!
Weg mit Klagen!
Erhöhet ihr Trompeten mit Pauken und Seiten/
Und laffet euch allerhand Stimmen begleiten!

Verrätheren.

Welch Jubel-thon steckt unsern Himmel an?
Wie ist mir? Höret man nicht
Der Gottheit Aestereichs schon wieder Opffer bringen?
Vermaledeyter Pöbels-Wahn?
Auff! treue Schaar!
Die Frankreichs Gott mit runden Lilgen-Blättern
In Herk und Auge sticht!
Macht fort! und rauscht gleich hundert tausend Wettern!

ARIA.

Brüllt ihr Lüffte! kracht ihr Keile!
Gießt/ ihr Wolcken/ lauter Blut!
Soll nicht unser wildes schnauben
JOSEPH Cron und Scepter rauben/
Ey so müste Gift und Stein
Nicht in Welschlands Klüfften seyn.
Frankreich lauffe! Bayern eile!
Laßt den Schwerdtern ihre Wuth!
Brüllt ihr Lüffte! kracht ihr Keile!
Gießt/ ihr Wolcken/ lauter Blut!

Berechtigheit.

Weg HölLENbrand! zur ewig, finstern Nacht!
Wer fragt nach deinen Rasereyen?
Wen jenes Auge nur vor **JOSEPHS** Wohlfarth tracht.
So dürffen wir uns nicht für hundert Argis scheuen.
Schau!

FK II, 22/12

X 2972668 VD 18

Schau! Körper müssen Stufen seyn /
 Drauff **JOSEPHS** Fuß den Käyser-Thron besteiget.
 Der Schwerdter Hieb / der Bomben Donner-Stein
 Durchwühlet noch die Luft von Höchstedts Feld, Revieren:
 Und beydes ist der Treue Richterheil/
 Noch manchen Streich auff Frankreichs Kopff zu führen.
 Was soll Luft? Wolcke? Donnerkeil?

ARIA.

Epielt ihr kühlen Sommer-Winde!
 Spielt fein sanffte um das Feld!
 Eh des Feinds Verräthereyen
 Durch verfluchten Wunsch, gedeyhen/
 Sollen selbst die Sternen-Ballen
 Mit dem Himmel Erdwerts fallen.
 Freut euch Berge! jauchzet Gründe!
 Was bey **GOTT** und **JOSEPH** hält.
 Spielt ihr kühlen Sommer-Winde!
 Spielt fein sanffte um das Feld!

Das Reich.

So herrsche denn / **Du** Allerhöchster Fürst!
 Dein Scepter sey ein Schwerdt mit Palmenzweig um-
 wunden!
 Wenn Freund und Feind nach treuen Blute dürst /
 So stürk sie in den Mayn und Rhein
 Gleich alten Koppel-Hunden!
 Laß aber uns / dein Lauben-Heer /
 Den Schatten-Flug des Teutschen Adlers decken /
 Wenn Hahn und Habichte mit Klau'n und Schnäbeln
 Grecken!
 Wohlan! ein ieder schrey /
 Daß dieses seine Lösung sey.
 Ich sterbe **GOTT** und **Joseph** treu!

Das ganze Chor.

Ich sterbe **GOTT** und **Joseph** treu!

83.
ORATIO PANEGYRICA
 QVA
 OMNIVM SERENISSIMO, POTENTISSIMO
 INVICTISSIMOQVE
PRINCIPI AC DOMINO
DOMINO

ELECTO ROMANORVM
IMPERATORI

PIO, FELICI AC SEMPER AVGVSTO

GERMANIAE, HVNGARIAE, BOHEMIAE, DALMATIAE
 CROATIAE, SCLAVONIAE, BVLGARIAE, BOSNIAE
 SERVIAE, ET RASCIAE REGI, ARCHIDVCI AVSTRIAE
 DVCI BVRGVNDIAE, BRABANTIAE, STYRIAE
 CARINTHIAE, CARNIOLAE, LYZELBVRGI,
 WIRTEMBERGIAE, VTRIVSQVE SILESIAE, PRINCIPI
 SVEVIAE, MARGGRAVIO SACRI ROMANI IMPERII
 BVRGAVIAE IN MORAVIA, VTRIVSQVE LVSATIAE
 PRINCIPI COMITI HABSBUERGI, TYROLIS
 PFREITARVM, KYBVRGI ET GORITIAE, LANDGRA
 VIO ALSATIAE, DOMINO VINIDORVM MARCHIAE
 PORTENAVIAE AC SALINARVM, ET RELIOVA

IMPERATORI AC DOMINO SVO
 LONGE CLEMENTISSIMO
 DE SVSCEPTIS

SACRI ROMANI IMPERII
FASCIBVS AC HONORIBVS

DIE III CALENDARVM SEPTEMBRIS, M DCC

IN ACADEMIA IENENSI

DEVOTISSIME DEMISSISIMEQVE GRATVLABATVR

CAROLVS SIGISMVNDVS ROSTIVS, NORIMBERGENSIS.

IENAE, LITERIS IOH. DAV. WERTHERI, TTPGR. DVICAL. SAX.

